

thi det forekommer mig, som de fleste af de ærede foregaaende Talere, at det ikke er let at finde en Tanke, der i en mindre Grad svarer til vore Samfundsforhold og vor Lovgivning, og er udført paa en til vore Samfundsforhold mindre svarende Maade end denne. Den ærede Forslagsstiller bemærkede i sit indledende Foredrag, at dette Lovforslag, Paragraf for Paragraf, sluttede sig til fremmede Landes Love; jeg troer ogsaa, at det er noget af det meest Træsfende, der kan siges derom, i alt Fald næst efter det, at Forslaget, Paragraf for Paragraf, er i den bestemteste Strid med vor Lovgivning og vore Samfundsforhold. Tanken deri er jo den, at Kommunerne — det vil altsaa sige i Landkommunerne Hartkornseierne, thi det bliver Resultatet efter § 5 — skulle svare til den Skade, der anrettes paa Privates Eiendom ved Dpløb i Kommunen. At Bestemmelsen nu alene er indskrænket til den Skade, der skeer ved Dpløb, og ikke ligesaagodt omfatter enhver Skade, der ved enhverformhelt anden Forbrydelse, f. Ex. Tyveri, Brandstiftelse osv. paaføres Indvaanerne, er Noget, som den ærede Rigsdagsmand idag synes at have villet begrunde paa, hvad man ogsaa nok kunde gjætte sig til, at han har antaget, nemlig at der maatte paahvile Kommunerne eller rettere sagt Hartkornseierne i Landkommunerne og dem, der svare Bygningsafgift i Kjøbstadkommunerne, en Ansvarlighed, naar Staden er fæet ved Sammenrøttelse, idet de havde havt en Forpligtelse til at hindre den. Det er denne Tanke, der under vore nærværende Samfundsforhold er saa ganske umaadelig usund og saa aldeles i Strid dermed, hvad der jo er tilstrækkeligt oplyst af den høitærede Justitsminister. Det er jo aldeles vist, at det meget let kan stille sig saaledes, og jeg troer at turde paastaae, at det i et enkelt Tilfælde, navnlig i en Kjøbstad i det vestlige Thyen, har stillet sig saaledes, at Kommunens Borgere begjærede af Politimesteren at maatte overtage Ordrenens Opretholdelse, men at de ikke kunde faae Lov dertil. Det er jo Noget, som aldeles ligger i Politimesterens Haand; ligesom han alene har Ansvaret, saaledes har ogsaa han alene Myndigheden til at bestemme, hvorledes et Dpløb skal forebygges eller standses; men under alle Omstændigheder, selv om det er saaledes,

at der virkelig skeer en Opfordring fra Politimesteren, eller han er villig til at lade Borgerne hjælpe sig ved en saadan Velgighed, saa er det dog ligesaa indlysende, det behøver ikke nogen nærmere Forklaring, at det i Landkommunerne vil være Hartkornseierne umuligt at forhindre en Exces af jordløse Huusmænd og Inderster, som jo er dem, der ikke komme til at deeltage i Udgiften; det er Noget, der ikke trænger til videre Forklaring. Men dobbelt urimelig er den Bestemmelse, der indeholdes i Lovforslaget om de tvende Tilfælde, i hvilke Erstatningspligten for Kommunen bortfalder, nemlig naar Skaden er fæet ved Personer, der have sammenrøttet sig paa en anden Kommunes Grund, eller af ikke hjemforlovede Krigsfolk. Altsaa, naar Indvaanerne af en Kommune gaae ind og sammenrøtte sig paa en anden Kommunes Grund og derfra gaae ind og gjøre Skade paa deres egen Kommunes Grund, saa skal Ansvaret hvile paa den anden Kommune, hvor de have sammenrøttet sig; — det er jo dog aabenbart en stor Urimelighed. Efter Lovforslaget skal Kommunen ogsaa svare til den Skade, der er forarsaget Privates Eiendomme af hjemforlovede Krigsfolk; men dette er ligeledes en haandgribelig Uretfærdighed. Der kan vistnok aldrig være Tale om paa en saadan Basis at diskutere, end sige vedtage noget Lovforslag. Jeg skalde, som sagt, ikke have taget Ordet, dersom ikke den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 3die Valgkreds havde understøttet Tanken i Lovforslaget. Han understøttede den ved en Henvisning til England, idet han fremhævede, baade at der i England virkelig er en saadan Lov, og at den hænger sammen med gode Sider af den engelske Samfundstilstand. Det kan nu aldeles ikke hjælpe det Mindste, at man siger, at det mulig vilde være godt, om Samfundstilstanden her i Landet, navnlig i denne Henseende, var ligesom i England, naar det er et Faktum, at den ikke er saaledes, og at der ikke bliver gjort noget Skridt til, at den skalde blive saaledes. Der bliver ikke gjort noget Skridt henimod, at Politimagtens Bestyrelse lægges i Kommunernes Haand, der er ikke fæet Spor af noget Saadant, men det er en ufravigelig Betingelse for, at man kan gaae